

αρχοντιά

αρχοντιά, η, ουσ. [<μσν. άρχοντιά], η ιδιότητα του άρχοντα, η γενναιοδωρία, η ευγένεια τρόπων, ήθους και γενικά συμπεριφοράς κάποιου που συνδυάζεται με την επιβλητική εμφάνισή του: «αυτός ο άνθρωπος έχει μια αρχοντιά που αμέσως σε κατακτάει». (Παιδικό τραγούδι: *ήταν ένας γάιδαρος με μεγάλα αφτιά, το παχνί δεν τ' άρεσε ήθελε **αρχοντιά** // κι αν οι ομορφιές μου όλες με νεκρωθήκανε, η ψυχή κι η **αρχοντιά** μου δε χαθήκανε* (Λαϊκό τραγούδι)).

- η αρχοντιά μυρίζει από μακριά, ο ευγενικός, ο αρχοντικός άνθρωπος, φαίνεται από την πρώτη κιόλας στιγμή που θα έρθουμε σε επαφή μαζί του: «χαίρεσαι να κάνεις παρέα μ' αυτόν τον άνθρωπο, γιατί η αρχοντιά μυρίζει από μακριά»·

- η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά, βλ. λ. [καθαριότητα](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας